

jem izjalovile, nadaljuje se in sedaj še z večjo srditostjo, boj na obeh straneh in kakor govore poročila, ne brez uspeha tako za Bure i za Angleže. Poslednji so — povdarjamo: po poročilih lord Kitchenerja — pod poveljstvom generala Babingtona pri Wenterdorpu napadli 1500 Burov pod Delareyem ter jim prizadjali velike izgube. Ujeli so 140 Burov, zaplenili več orožja in streljiva ter nekaj voz. Buri pa so početkom preteklega mesca zaplenili v Natalu Angležem tri tovarne vlake, na katerih so dobili veliko vojno blagajno okoli tri milijone gl. denarja, ki je bil namenjen za plačilo vojakom. Blizu Johannesburga pa so zaplenili okoli 1500 volov. Nadalje so pri Wonderfonteinu vjeli okoli 500 Angležev, jim pobrali orožje ter še zaplenili 25.000 patronov. — Najzadnja poročila javljajo, da sta se združila Dewet in Stejin in operirata proti Johannesburgu, odkoder mislita pregnati Angleže. — Kakor se vidi, vojne še ne bode konec, marveč se bode nadaljevala, dokler jeden ali drugi obeh sovražnikov popolnoma ne podleže. — Kuga v Kapu tudi še ni ponehala in zahteva vsak dan žrtev med angleškim vojaštvom.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Visoki gost. Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Evgen, prečastni in prejasni gospod načelnik in poglavar nemškega viteškega reda, je obiskal našega premilostljivega knezoškofa v ponedeljek 1. t. m. Točno ob pol deveti uri predpoldan se je pripeljal prejasni nadvojvoda s svojim spremstvom pred knežjevo palačo. V veži, ki je bila s cvetlicami bogato okrašena, so visokega gospoda pričakovali in pri dohodu spoštljivo pozdravili prevzvišeni s stolnim kapiteljem. Po obisku premilostljivega je sprejel nadvojvoda tudi še v posebni avdijenci preč. stolni kapitel. Med slovesnim zvonjenjem se je podal potem s premil. knezoškofom v krasno razsvetljeno stolnico, kjer si je prejasni gospod v pričo velike množice ljudstva po pobožni molitvi pred Najsvetejšim ogledal vse znamenitosti te cerkve. Cerkev je napravila na Nj. c. in kr. visokost najboljši vtis. Pozneje je obiskal nadvojvoda med drugim tudi še novo prekrasno frančiškansko cerkev v graškem predmestju. Ob eni uri popoldan je bil Nj. c. in kr. visokost s svojim spremstvom in z najodličnejšimi osebami mesta gost premil. kneza in škofa. Med obedom so se mu prevzvišeni v ganljivih besedah zahvalili za prečastni obisk ter pristavili prisrčno željo, da bi ljubi Bog nadvojvodo še mnoga leta ohranil v prid sv. cerkvi in premili domovini. Nj. c. in kr. visokost je odzdravil s napriscnejšimi besedami ter izrekel svojo zahvalo za toliko gostoljubnost. Odpeljal se je ob treh popoldne v Ormož.

Dober nauk nekaterim listom. Državni pravdnik, gsp. dr. Nemanč je pri potrotni obravnavi v Mariboru dne 13. marca »s svetim navdušenjem« izgovoril te-le vele-pomenljive besede o lastnosti dobrih časnikov: »Ne pravi se zastoj, da je tisek vlemoč. V resnici je storil tisek veliko dobrega in velikega za narode, da, dober tisek je narode velike storil, ker se je boril za opravičeno prostost in razširjal omiko. Ako tisek to svojo dolžnost izpolnjuje, tedaj klobuk z glave pred njim. Ako se pa spozabi ter ščuva stanove proti stanovom, narode proti narodom, kako škodljivo je tedaj njegovo počenjanje! Kako škodljivo deluje tak tisek, naj pojasnim z vzgledom. Nekdo je n. pr. razžaljen v časniku in to razžaljenje se raztrobi po celem svetu. Tu in tam še se včasih prekliče, toda kdo vé, koliko od onih, ki so brali obrekovanje, bere tudi popravek, ki bi naj rešil čast razžaljenemu. Pred vsem

se pa obračam proti oni podpihujoči sili tiska, proti onemu načinu, ki stopinjo za stopinjo, kapljo za kapljo vliva strup, da tako doseže zlo.« — Res, zlate besede, katere bi se naj debelo zapisale po vseh stenah v uredništvih »Marburger Zeitung«, »Pettauer Zeitung«, »Štajerc«, »Celjska vahta«. Slovenskemu tisku, posebej »Slov. Gospodarju« so bile vedno misli, ki jih je povedal gospod državni pravdnik, zvezda vodnica. 1. »Sl. Gospodar« se je od svojega začetka do danes »boril za opravičeno prostost« štajerskih Slovencev, katera jim gre po naravni in cesarski postavi kot zvestim avstrijskim državljanom. — Marburger Zeitung in drugi njej enaki listi pa ne privoščijo Slovincem niti toliko prostosti, kakor je ima uboga raja na Turškem. — 2. Naš list si je smatral vedno kot glavno nalogo poučevati ljudstvo v njemu razumljivem jeziku o političnih dolžnostih in pravicah, o gospodarstvu itd. — Listi, kakor »Štajerc« in njemu enaki pa nalašč hočejo, da slovensko ljudstvo ostane v črni temi neumnosti. Niti šole nam ne privoščijo ti listi! »Štajerc« s svojo neumno pisarijo naravnost računani na to, da so Slovenci sami »trotli.« — 3. Kdo hujska stan proti stanu, ljudstvo proti ljudstvu? Treba je le malo pogledati v celjsko vahto in njene bratce. Koliko psovk, laži, obrekovanja se je že tu nagromadilo proti raznim stanovom, zlasti duhovniškemu! Steklo sovraštvo proti Slovincem diha iz vsakega teh listov. Črnijo nas in obrekujejo, v žlici vode bi nas radi vtopili. Malopridni ljudje v Mariboru, v Ptuj, v Celju in drugod pošiljajo v te liste svoje izrodke in hujskajo pošteno meščanstvo zoper Slovence. — Naše geslo je bilo in bo: »Tuje spoštuj, svoje ljubi!« — Pričakujemo, da bo g. državni pravdnik »gledal na prstem umazanem listom, ki namenoma z lažmi in hujskanjem delajo za hudobno stvar, zastrupljajo srečo in pamet svojih bralcev ter jih pripravljajo za odpad od vere naših očetov in naše skupne domovine Avstrije, ter pred širnim svetom jemljejo poštenje dobrim ljudem. Naši cenjeni bralci pa naj si vzamejo k srcu besede g. državnega pravdnika ter se naj varujejo kakor steklega psa hudobnih listov.

Uravnava Sotle. Predlog poslancev Žičkarja, dr. Ploja, Berkša zaradi uravnava Sotle se glasi: Štajarski deželni zbor je v 23. seji z dne 28. aprila 1899 sklenil: Deželnemu odboru se naroča, da pozveduje, kako nujno potrebna in v kolikor je izvedljiva uravnava Sotle v okrajih Rogatec, Šmarje, Kozje, Brežice. Nadalje se mu naroča, da povpraša pri kraljevski hrvatski vladi, ali smatra uravnava Sotle nujno potrebno in ali se hoče lotiti tudi dela, da poskrbi donesek od ces. kr. vlade in da o svojih korakih v prihodnjem zasedanju poroča, oziroma stavi predloge. Iz obravnave v deželnem zboru o tem predmetu se razvidi, da je škoda velikanska, katero naredi Sotla in njeni pritoki vsako leto s povodnjami. Po poročilu štajarskega deželnega odbora na deželni zbor je odgovorila kraljevska hrvatsko-slavonska-dalmatinska deželna vlada v Zagrebu, da se tudi na hrvatski zemlji mnogo pritožujejo zaradi škode, povzročene po Sotli, in da je torej skupna uravnava Sotle neodklonljivo potrebna. Kraljevska hrvatska vlada je rada sprejela ponudbo, da se skupno dela pri uravnavi in pričakuje nadaljnih poročil, da poda svojim kulturno-tehničnim uradom potrebna navodila za složno postopanje. V seji državnega zbora z dne 18. okt. 1899 se je vložil po Žičkarju in tovariših naslednji nujni predlog: Visoka c. kr. vlada se pozivlje, da stori takoj potrebne korake zavoljo uravnave Sotle in njenih pritokov v smislu sklepa štajarskega deželnega zbora. Ta nujni predlog se je sicer sprejel, a štajarski deželni odbor in vlada nista ničesar storila za uravnava Sotle in kraljevska hrvatska vlada še vedno zaman

pričakuje poročil, da poda svojim kulturno-tehničnim uradom potrebna navodila za složno postopanje. Med tem je Sotla kakor na štajarskem tako na hrvatskem ozemlju naredila ogromno škode s preplavljenjem. Vsled tega stavimo predlog: C. kr. vlada se pozivlja, takoj vse potrebno ukreniti, da se začne Sotla uravnava.

Nesreča v Mariboru. Pri kopanju vodovodnega rova na glavnem trgu je dne 2. aprila zasulo delavca Korelo in Kendjo. Kendjo je le lahko poškodovano, Korela pa je dobil nevarneje, vendar ne smrtno poškodbe. Na licu mesta se je zbrala velika množica ljudstva, ki je živo razpravljala o nesreči.

Imenovanja na pošti. Trgovska akademika Robert Kraiz v Ptuj in Artur Tanšič v Šmarju pri Jelšah sta imenovana poštoma upraviteljema.

Sedemstoletnica. V pretečenem tednu se je na Remšniku na prošnjo tamošnjega č. g. župnika Jurija Zmavca obhajal sv. misijon pod vodstvom č. g. misijonarjev od sv. Jožefa nad Celjem. Povod prelepi svečanosti je bil, da se praznuje dostojno spomin na redko okolnost, da obstoji tamkaj župnija že sedemsto let. Iz Remšnika vračajoči se č. g. misijonarji so bili v tork s č. g. župnikom gostje našega premil. kneza in škofa.

Okrajni zastop v Kozjem je soglasno izvolil svojim načelnikom g. Marka Tomažiča, župnika na Pilštajnu, namestnikom pa gosp. dr. Frančiška Jankoviča, okr. zdravnika v Kozjem. Slava!

Umrila je dne 31. sušca v Velikih Laščah pri svojih stariših blg. gospa Olga Hrašovec, roj. Grebenc, soproga g. dr. Silvina Hrašovca, sodnega adjunkta v Mariboru. Ranjka gospa ostane zaradi svoje ljubeznivosti mariborskim Slovincem v najboljšem spominu. Pokoj njeni duši!

Iz Celja. Slovensko gledališče. Igra Lumpacij vagabund se je vršila pretečeno nedeljo kot zadnja v tej sezoni v prid Ciril in Metodovi družbi. Ta predstava je bila bolj sredno obiskana. Ravno ta igra je imela že tudi lani slab obisk; pa zakaj? — Prolog: Gregorčič »Blagovestnikom«, katerega jo prednašala mojstersko gđ. Meta Baševa, je bil z navdušenjem sprejet. Prednašanje igre same se je popolnoma ugodno vršilo, akoravno je bilo za študiranje iste na razpolago komaj teden dni. Komične vloge »zanikerne trojice« so bile v rokah priznanih spretnih igralcev in sicer gg. dr. Ravnikarja (Lim), Perdana (Kneftra) in Salmiča (Klopčič), vsled tega je bil uspeh igre že v naprej zagotovljen. Stari, razvajeni obiskovalci gledališč občudovali so jih in se jim smejali; bili so enega mnenja, da tako originalno in plastično teh ulog še niso videli v nobenem gledališču igrati. Druge vloge so bolj postranske, pa so se tudi z večino dobro pogodile. Petje splošno ugajalo. Godba je svojo nalogo dobro rešila. Koncem igre sta pozabila priti po nepoboljšljivega »krojača« in »šosterja« — huda duhova, ampak zemlja ju je živa pogoltnila: grozno svarilo za šnopsarje in vsakojake lahkoživec! Vaje za prihodnjo sezono se bodo pričele že meseca avgusta, in se bodo k tem privabile nove moči.

Savinjska dolina. V nedeljo dne 24. marca se je vršil v neki fari Savinjske doline, čigar fara je imenitnemu apostolu posvečena, demokratičen shod. Po naključju sem dobil povabilo v roke, ki je obsegalo vsopred shoda, in kot govornik na tem ljudskem shodu je bil sodrug Kristan iz Trsta. Ali veste, kdo je ta Kristan, kateremu ste vrata odprli in katerega ste poslušali? Ta Kristan je ravno iztopil iz kat. cerkve in se proglasil za brezverca. Le držite se takih brezvercev, mi pa bomo vprašali moža, ki nas hoče poučevati in voditi: ali imaš vero?!

Davkarjem v Šmarju pri Jelšah je imenovan davčni oficial v Mariboru, gospod Mihael Lešnik. Čestitamo vrlému gospodu na

imenovanju, a tudi šmarskemu okraju na izvrstni pridobitvi!

Neopravičen napad. »Slov. List« pripoveduje v 10. št., da je »politično izdajstvo« vtihotapilo na celjski gimnaziji za ravnatelja moža, ki je najstrastnejši agitator za šulferajn in ki ne zna besedice slovenski, namreč Profta. In kot izdajalca je imenoval omenjeni list našega štajarskega poslanca, g. Robiča. Mi smo se dali o stvari natanko poučiti in se prepričali, da je to hudo obdolženje našega poslanca popolnoma neresnično in neopravičeno. G. Robič je na imenovanju ravnatelja Profta čisto nedolžen. Upamo, da ljubljanski list popravi svojo zmoto in vrne čast našemu poslancu.

Vojaški novinci. Danes priobčujemo v prilogi prvi govor spodnještajarskega poslanca dr. Miroslav Ploja. Kdor prebere govor, razvidi takoj, da g. poslanec vestno zasleduje razvoj avstrijskega vojaštva, isto tako vestno zasleduje tudi želje in zahteve k mečkega stanu, ki jih goji v tem oziru. Kar si naš kmet želi glede vojaščine, vse je znal g. poslanec v lepi obliki povedati v državni zbornici. Posebej se bodo g. poslancu za ta govor hvaležni njegovi volilci iz gornjeradganskega in ptujskega okraja, ker je vojaško upravo s krepkimi besedami opozoril na konjerejo, ki v teh krajih tako lepo prospeva.

Poštar na Pragerskem je postal poštni ekspedijent Nemeč g. Karol Jakobi. Slovenski sinovi se pošiljajo v druge hribovite in nevljudne kraje, Nemci pa zasedajo najlepša mesta po slovenski zemlji.

Zmaga v Šoštanju. Pri občinskih volitvah v Šoštanju so zmagali na vsej črti Slovenci. Nemškutarji se volitve niti udeležili niso. Slava Slovincem!

Kos pečine se je odtrgal v Studencih od gore, na kateri stojé razvaline ter se valil do potoka. Nesreča se, hvala Bogu, ni zgodila nobena.

Narodna dekleta. Zgodilo se je, da si je nekaj fantov v Cezanjevih pri Ljutomeru naročilo iz radovednosti »Štajerca«. Ko so to izvedela vrla cezanjevska dekleta, bil je užaljen njih narodni ponos, in sklenila so, da ne govorijo in ne občujejo več z nobenim fantom, ki čita nemčurskega »Štajerca«. Kar so sklenila, so tudi držala. Fantje pa so opustili »Štajerca« in čutijo sedaj ravno tako narodno kot dekleta. Posnemanja vredno ravnanje!

Odlikovanje romarjev v sveto deželo. Sv. Oče mislijo ustanoviti častni križec za romarje v sveto deželo. V naši škofiji bodo dobili torej ta križec č. g. kanonik v Slov. Bistrici Anton Hajšek, župnik v Žalcu M. Koren, dekan v Gornjem Gradu Fr. Dovnik, profesor bogoslovja Jos. Zidanšek, urednik Fr. S. Šegula.

Podržavljenje železnice Celje—Velenje. Dne 25. marca je bilo v Velenju zborovanje zaradi podržavljenja železnice Celje—Velenje. Shodu, katerega so se udeležili tudi Nemci, je predsedoval g. Vošnjak. Na predlog g. dr. Serneca se je sprejela prošnja na državni zbor in železniškega ministra, da se podržavi proga Celje—Velenje.

Nemška šola v Ljutomeru se bode razširila v trirazrednico. Krajni šolski svet se je izrekel proti, ker ni dovolj otrok za nemško šolo. Zdaj bodo jih zopet lovili, zato pa pozor slovenski stariši!

V Št. Ilju v Slov. gor. bo sedaj sprejemanje otrok za šolo. Slovenci, dolžnost vsakega Slovenca je, da naznani svojega otroka za slovensko šolo.

Duhovniške izpremembe. Č. g. Mart. Osenjak, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu je dobil župnijo Sv. Petra pri Gornji Radgoni. Provizor v Zabukovju je postal č. g. Mat. Stoklas, dosedaj kapelan v Črešnjevcu.

Zahvala za spomenik. Vsem zvestim gg. tovarišem in prijateljem rajnega g. Ivana

Uлага, absolviranega osmošolca in kandidata bogoslovja, ki so darovali za njegov nagrobni spomenik, se s tem izreka v imenu starišev iskrena zahvala ter javi, da je spomenik že postavljen z napisom: »Svojemu dragemu sinu, zvestemu prijatelju in vrlemu sotrudniku na slov. stenografskem polju: žalujuči stariši in tovariši.« Ob enem je vrita v kamen podoba knjige in pisajoče pero s perutnicami kot stenografski simbol. Stalo je vse 140 K. — R. Vaclavik, Sv. Jedert.

Slovenec plemenitaš. Cesar je podelil gosp. Jerneju Andrejki, c. in kr. ritmostru Nj. Vel. telesne straže na Dunaju, plemstvo z naslovom »Livnogradski«.

Mala oznanila. Pod to rubriko bomo prinašali oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno inseriranje se plača po 2 v za besedo; za večkratno inseriranje pa se cena primerno zniža. Najmanjša objava 45 v.

Štatistika avstrijskih posojilnic. Koncem l. 1897 je bilo v Avstriji 73 starih posojilnic (t. j. posojilnih društev, od katerih je na Slovenskem eno samo še, Sv. Jakob na Koroškem), 569 posojilnic kot zadržug z neomejenim, 1248 posojilnic-zadržug z omejenim poroštvom, skupaj 1890 posojilnic starega kroja in še 1689 Raiffeisenskih, torej vseh skupaj 3579 posojilnic, ki so imele 1,022 360 članov.

Jubilej razglednice. Razglednica praznuje letos 25-letni svoj jubilej. Prve razglednice je poslal v svet nemški tiskar Schwarz leta 1876, a že leta 1870 je za čete v francoski vojni izdelal humoristiške karte. Nemške pošte imajo sedaj na dan opraviti približno z 1,466.838 razglednicami, katerih poštnina znaša 69.010 mark.

Vinska klavzula. V avstrijskih krovovinah se je v poslednjem času razvilo prav nevarno gibanje proti obnovitvi vinske klavzule, kar je seveda le odobravati. Tudi v poslanski zbornici je vloženi že več tozadevnih predlogov, s katerimi se že peča vinogradniški odsek. To pa grozno boli Italijane. Ker pa ne morejo z drugimi stvarmi v boj, jeli so dokazovati v svojih listih, da ima Avstrija od te pogodbe veliko koristi. Najprej trdijo, da so italijanska, posebno južno-italijanska vina, mnogo boljše od dalmatinskih ter da so vsled pogodbe pospešujejo interesi avstrijskega gozdarstva. Tu menijo seveda izvažanje naših tavolet na italijanski trg. Konečno pa zaprete: te ugodnosti pa ima Avstrija le tako dolgo, dokler je v veljavi vinska klavzula. — Vse tu povedano je neresnično. Prvič italijanska vina niso dragocenejša od naših in tudi ne prihajajo v Avstrijo najboljše italijanska vina, drugič je pa Avstrija, akoravno ji je po pogodbi zagotovljeno, menda jedna onih držav, ki izvozijo v Italijo najmanj tovalet, odkar je Italija zvezana z Ameriko. Kdo ima torej koristi od vinske klavzule? Vsakdo ve, da Avstrija gotovo ne.

Narodnosti v avstro-ogerski armadi. Dunajski »Armeebblatt« je prinesel statistiko avstro-ogerske vojske, v kateri je 430.000 Slovanov, 227.000 Nemcev, 120.000 Madjarov, 48.000 Rumunov, 14.000 Italijanov. Izmed Slovanov je 175.000 Čehov, 76.000 Poljakov, 75.000 Malorusov, 75.000 Hrvatov in 28.000 Slovencev.

Črtice iz slovenske zgodovine. V naši tiskarni je izšel l. zvezek slovenske knjižnice »Pod lipo«. Vsebinska l. zvezka je Črtice iz slovenske zgodovine I. Stari Slovani. Izšla bo počasi cela slovenska zgodovina. Opozarjamo vse rodoljube, posebno pa bralna društva, politična društva in denarne zavode, da si v velikem številu nabavijo to knjižnico ter jo razdele med ljudstvom. Ako bo naše ljudstvo poznalo svojo zgodovino, zavedalo se bo tudi svoje narodnosti. Cena prvemu snopiču je 30 vin.

Iz drugih krajev.

Trgovski zavod v Postojini. Trsko oskrbnitvo v Postojini je sklenilo storiti korake za ustanovitev združene trgovske in obrtne šole. Ker je Postojina središče Notranjske v neposredni bližini Trsta in Reke, ter je notranjsko ljudstvo za trgovino jako nadarjeno, je ta sklep zelo umesten. Ministerstvo je nasvetovalo, naj bi se ustanovila samo trgovska šola. To podjetje je sklenila podpirati tudi trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani.

Portugalska kraljica — redovnica? Madridskemu listu »Imperial« poročajo iz Lizbone, da namerava kraljica Amalija vstopiti v nek samostan, ker jo boli kraljevo postopanje proti katoliškim redovom. Vest je seveda še dokaj neverjetna, ker se ta korak ne sme storiti brez kraljevega dovoljenja.

Žveplenke v žepu. Razvada, žveplenke v žepu, toda ne v skatljicah, pri sebi nositi, je silno razširjena osobito v delavskih slojih. Pripeti se dostikrat, da se vsled medsebojnega drgnjenja vnamejo, če se le na tisto stran naslanjamo; pri najmanjšem pritisku se to lahko zgodi. Neki delavec legel je, oblečen v volneni jopič k počitku, v stranskem žepu pa je imel žveplenke. Ker se je v postelji obračal z jedne strani na drugo, so se iste po noči vnele, in kmalu je bila njegova oblika in postelja v plamenu. Prihiteli so sicer ljudje in ogenj s težavo udušili, a delavca so strašne opekline še dolgo spominjale na njegovo neprevidnost.

Varuhi gasilcev. Vsak otrok ve, da je sv. Florijan zaščitnik gasilcev. Vsak pa tudi ve, da se nihče celo leto ne zmeni za sv. Florijana, izvzemši, ake kje bukne požar: takrat pa ljudje kličejo k svetniku: »Pomagaj nam, sv. Florijan, pomagaj!« — V drugih deželah, kakor na Francoskem, v Belgiji, Luksemburgu imajo gasilci drugega zaščitnika. Na Francoskem n. pr. se časti kot zaščitnica gasilstva sv. Barbara. Dan svete Barbare, 4. decembra, praznujejo ne samo gasilci, marvič tudi uradi in vse ljudstvo. Ob 6. uri zjutraj je budnica, dopoldne sv. maša, katere se vse udeleži, popoldne je običajna gasilna vaja, a na večer se gasilci pogoste in se prirejajo vsakovrstne veselice, katerih se vse udeleži.

Ruski car Aleksander I. — katolik. V znanstvenih krogih dobro znani jezuit P. Pierling, ki posebno proučuje razmere med Petrogradom in Rimom, je priobčil članek, da je ruski car Aleksander I. umrl kot katolik. O tem ni sicer posebnih pismenih dokazov, a nahajajo se ustne izjave mnogih prič, v prvi vrsti carjevega generalnega pobočnika grofa Michand de Beauretor in mnogo grofovih prijateljev, katerim je grof skrivnost zaupal in ki so njegovo izjavo zapisali. Aleksander I. je poslal tega grofa k svetemu očetu Leonu XII. z izjavo, da se car popolnoma podvrže cerkveni avtoriteti sv. očeta. V avdijenci je pal carjev poslanik pred sv. očetom na kolena, da je na ta način pokazal, da prizna car Aleksander I. vidnega glavarja katoliške cerkve. Car Aleksander I. je bil tako prepričan o katoliških resnicah, da je vskliknil: »Katolik postanem, pa naj bi tudi radi tega postal mučenik.«

Poljedelski krogi na Nemškem so delovali na to, da se zvišajo žitne carine v Nemčiji, da tako poskočijo cene domačemu žitu. V vladnih krogih so bili tej zahtevi naklonjeni, in pričakovalo se je, da se kmalu ugodi željam poljedelcev. A sedaj se je začelo močno protigibanje in vladni krogi so baje že začeli spreminjati svoje nazore.

Društvene zadeve.

Za družbo Sv. Cirila in Metoda sta darovali gdč. Irma Razlag in Josipina Vesner

učiteljci v Ljutomeru namesto venca na grob Zorice Šlambergerjeve v Kranju 8 K, gospod Fr. Pišek 5 K.

Za mariborsko šolo je daroval neimovan gospod 2 K.

Bralno in pevsko društvo »Maribor« je priredilo v nedeljo, dne 31. m. m. gledališko predstavo »Zapravljivec«. Igralo se je z izborna dovršenostjo. Z napeto pozornostjo je občinstvo zasledovalo prizor za prizorom, tako, da je čas (četravno je igra trajala cele 4 ure) bliskoma potekel. Uloge so bile v rokah naših starih diletantov. g. Leskovar (kot Blodvelj) igral je svojo ulogo zelo dobro, g. Pecko (kot Volk) je bil izboren intrigant in gosp. Planinšek je po svoji stari navadi zopet mnogo smeja in odobravanja žel. Gospodični Malensek (kot Roza) in Malner (kot Amalija) potem gospa Inkret (kot stara babica) igrate so svoje uloge izvrstno. Tudi o ostalih ulogah se zamoremo le pohvalno izreči. Vsa čast našim diletantom. Le tako naprej!

Za dijaško kuhinjo je daroval č. g. Fran Leber, župnik v St. Janu pri Spod. Dravogradu 9 K 40 vin.

Velikonočni pondeljek, t. j. 8. t. m. ima Kozjansko politično društvo svoje zborovanje pri St. Vidu na Planini v gostilni g. Kralja. Začetek ob 3. uri popoldne. Govorili bodo g. drž. poslanec Žičkar, potem g. predsednik in g. podpredsednik društva.

Kmetijska zadruga za Sv. Križ in okolico, vknjižena zadruga z omejenim poroštvom s sedežem v Križevcih vabi k izvanrednemu občnemu zboru, ki se vrši dne 14. aprila 1901 ob 3. uri popoldne v šoli v Križevcih s sledečim vspeodom: 1. Razgovor o razpravi mostne vage v Križevcih. 2. Razgovor o vpeljavi živinskega sejma v Križevcih. 3. Razgovor o ustanovitvi mlekarne. 4. Slučajnosti.

Iz »Spodnještajarskega amfiteatra« pri Sv. Juriju ob Taboru. Čuden izraz,

kaj ne? Tako je nazval lani duhovit dopisnik »Slov. Naroda« našo bralno sobo, kjer imamo tudi gledališke predstave. A čujte, kaj dela naše bralno društvo v tem »amfi teatru!« V prvi četrtini letošnjega leta, t. j. do 1. aprila se je izposodilo iz knjižnice, kakor kaže izposojevalni zapisnik 505 knjig, časopisov pa vsaj 6krat toliko. Knjižnici je prirastlo 25 novih knjig, večinoma samih povestij, vezati se jih je dalo 16. Predstave so se v teh treh mesecih priredile štiri, katere so bile prav dobro obiskane. Čisti dohodek se je razdelil v razne dobre namene. Za naprej se bodo vršila o raznih prilikah, tudi podučna predavanja, na katere že zdaj opozarjamo. Takó tedaj! Le idimo naprej po potu prave krščanske omike, ki bistri um in blaži srce!

Čitalnica v Brežicah priredi dne 8. aprila v Narodnem domu veliki koncert. Začetek ob 5. uri popoldne. Vspeod: 1. A. Remec: »Pozdrav«, koračnica, udarja tamburaški zbor vseučilišnikov. 2. Ellev: »Zbor i Korel iz Hugenota«, solo za violino s spremljanjem glasovira. 3. F. S. Vilhar: »Domovini«, poje možki zbor vseučilišnikov. 4. Zajc — pl. Farkaš: »Potpouri iz opere Zrinjski«, udarja tamburaški zbor vseučilišnikov. 5. Förster: »Ljubica«, poje mešani zbor čitalnice. 6. Vogrič: »V slavo Preširnu«, udarja tamburaški zbor vseučilišnikov. — 7. Benjamin Godard: »Bereluse de Jocelyn«, solo za celo s spremljanjem glasovira. 8. Hajdrih: »Morje adrijansko«, pojeta zboru vseučilišnikov in čitalnice.

Pohorska podružnica slovenskega planinskega društva. Ustanovitev tega potrebnega društva se bode vršila 8. aprila t. j. na velikonočni pondeljek ob 4. uri popoldne v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah, na kar opozarjamo vse prijatelje slovenskih planin in slovenske turistik. — Za pripravljalni odbor: Davorin Lesjak, učitelj.

Loterijske številke.

Gradec 30. marca 1901. 33, 31, 87, 68, 22
Dunaj » » » 58, 73, 47, 15, 54

Naša nervozna doba, ki jej tolikanj očitajo kot taki, vendarle tudi sama po sebi proizvaja pomočke, da oblažuje izmučno drevenje in vrvenje za zaslužkom s skrbnejšo hranitvijo, ki pospešuje zdravje ter tako ljudstvu zvišuje obeno blaginjo in moč. Tem pomočkom je treba najprej pristevati Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo. Ta se je v zdravstvenem oziru izkazala za jako blagodejno primes zrnati kavi; obenem pa omogočuje ob istih troških uporabo boljeverstne pijače, s čimer se bistveno poplemenuje ukus vsakdanje kavine pijače. Kjer pa je treba gledati na večji prihranek, daje Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tudi brez zrnate kave prijetno, jako prijajočo pijačo. Sama na sebi ima namreč ukus zrnate kave, ki jej ga po Kathreinerjevem izdelnem načinu daje izvleček iz kavine rastline. Lahko prebavna je, krvotvorna in redilna; vobče jo zdravniki priporočajo ženskam in otrokom, takisto onim, ki jim je sploh prepovedana zrnata kava. Nobena gospodinja in mati naj ne odlašaja več uporabljati to pristno rodbinsko kavo; samo pazi naj pri nakupovanju natančno na izvirne zavoje z varstveno znamko »župnik Kneipp« in imenom »Kathreiner«.

Thierry-jev balzam in centifolično mazilo se sme na podlagi ugodnega predloga École supérieure de Pharmacie v Parizu od 21. velikega travna 1907 na Francoskem upeljati in naravnost na privatne osebe pošiljati. Toda ne samo tja, ampak tudi v vse dežele se ti izdelki pošiljajo in ima podjetnik v Londonu samosvojo podružnico, koder se tudi mnogo njegovih pridelkov izvaja. Izdeluje se samo v Pregradi.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Celji,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

Vorschuss-Verein, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung,

kateri se bode vršil

v četrtek, dne 11. aprila 1901, ob 2. uri popoldan

v sejni dvorani »Narodnega doma« v Celji

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Razni predlogi.

199 1-1

Načelstvo.

Razglas.

Krajni šolski svet v Gotovljah naznanja tem potom, da bode **dne 13. aprila 1901 ob 9. uri dopoldne oddal po zmanjševalni dražbi** mizarska, kleparska in slikarska dela za novo dvo- oziroma trirazredno ljudsko šolo v Gotovljah. Podjetniki morajo položiti 10% varstveno kavcijo. Stavbeni načrt in proračun je razpoložen v občinski pisarni v Gotovljah na ogled.

Krajni šolski svet v Gotovljah,
dne 1. aprila 1901.

201 1-1

Andrej Antloga,
načelnik.

Posojilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom, daje na znanje, da se bo vršil **redni občni zbor v petek, dne 12. aprila 1901 ob 10. uri dopoldne** v lastni hiši st. 55 pri Sv. Lenartu.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa za leto 1900.
  2. Razdelitev čistega dobička.
  3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
  4. Privoljenje remuneracije načelstvu in tajniku.
  5. Predlogi.
- Ako bi redni občni zbor ta dan ne bil sklepčen, vršilo se bo novo zborovanje v treh tednih, to je 10. maja 1901 brez ozira na došle zadružnike.

198 1-1

Načelstvo.

„Südsteirische Presse“,

časnik v nemškem jeziku, izhajajoč dvakrat na teden, stane mesečno eno krono. Urednik F. S. Šegula. Slovenci so prošeni, da delajo za razširjenje tega lista, ki je tako dobro uredovan in vsestransko o svetovni politiki kakor o južnoštajerskih razmerah tako podučljiv, da lahko nadomestuje vsaki nemški časnik po slovenskih hišah in narodnih gostilnah. »Südsteirische Presse« zagovarja odločno **ravnopravnost Slovencev** in poučuje tuji svet o pravičnih slovenskih težnjah, ter je za to neobhodno potreben. Ko bodo Slovenci dosegli ravnopravnost narodno, v šoli in uradu, še le tedaj lahko list preneha. Zahtevajte list po gostilnah in kavarnah, kjer so na razpolago že drugi nam sovražni listi. Naročnina in inzerati se pošiljajo na:

Administration der „Südsteirischen Presse“, Marburg.